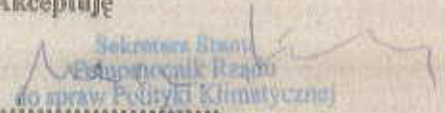

Akceptuję

Sekretarz Stanu
Pełnomocnik Rządu
do spraw Polityki Klimatycznej
Minister Środowiska
Marcin Korolec

DZIAŁANIA NADZORCZE MINISTRA ŚRODOWISKA

wobec

Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
Departament Ochrony Powietrza

Warszawa, grudzień 2014 r.

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne	3
2. Nadzór w obszarze personalnym	3
3. Nadzór w obszarze finansowym	7
4. Nadzór w obszarze pozafinansowym	7
5. Nadzór w obszarze przestrzegania prawa	8
6. Okresowe oceny funkcjonowania jednostek podległych lub nadzorowanych	9
7. Biuletyn Informacji Publicznej	10
a. Załącznik nr 1	11

1. Informacje ogólne

Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (dalej IOŚ-PIB) jest instytutem badawczym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych /Dz. U. z 2010r. Nr 96, poz. 618/ nadzorowanym przez Ministra właściwego do spraw środowiska. IOŚ-PIB funkcjonuje na podstawie przepisów przedmiotowej ustawy, jak również przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2010 r. w sprawie nadania Instytutowi Ochrony Środowiska w Warszawie statusu państwowego instytutu badawczego oraz Statutu Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytut Badawczego przyjętego uchwałą rady naukowej IOŚ-PIB z dnia 2 marca 2011 r. i zatwierdzonego przez Ministra Środowiska w dniu 11 marca 2011 r.

Instytut prowadzi badania naukowe i prace badawczo-rozwojowe na rzecz rozwoju gospodarki narodowej, w zakresie ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju przeciwdziałania zmianom klimatu oraz racjonalnego i efektywnego korzystania z zasobów środowiska.

Ponadto Instytut wykonuje zadania Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE), o którym mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji /Dz. U. z 2009 r. Nr 130, poz. 1070/. Kwestie dotyczące działań nadzorczych Ministra Środowiska wobec KOBiZE znajdują się również w zakresie kompetencji Departamentu Ochrony Powietrza i stanowią załącznik do niniejszego dokumentu.

Art. 35 ust. 1 ww. ustawy o instytutach badawczych enumeratywnie wskazuje następujące obszary, których nadzór leży w gestii ministra nadzorującego instytut badawczy:

1. nadzór nad zgodnością działań instytutu z przepisami prawa i statutem,
2. nadzór nad realizacją przez instytut podstawowych zadań instytutu określonych w art. 2 ust. 1 przedmiotowej ustawy,
3. nadzór nad prawidłowością wydatkowania środków publicznych.

Zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy kontrolę w ramach nadzoru przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej. Jednocześnie w myśl Art. 36 ust. 1 i 2 minister nadzorujący nie rzadziej niż raz na trzy lata, przeprowadza kontrole instytutu w celu dokonania oceny działalności finansowej instytutu, organizacji i jakości pracy instytutu oraz jakości zarządzania instytutem.

2. Nadzór w obszarze personalnym

Nadzór Ministra Środowiska w obszarze personalnym nad Instytutem Ochrony Środowiska – Państwowym Instytutem Badawczym będzie obejmował następujące obszary:

I. Wylanianie kandydata na dyrektora instytutu

Zasady przeprowadzania konkursu na dyrektora instytutu określone są w art. 24 i 25 ww. ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania konkursu na stanowisko dyrektora instytutu badawczego /Dz. U. z 2010r. Nr 215, poz. 1412/.

II. Tryb powołania i odwołania dyrektora instytutu

- 1) Zasady powoływania na dyrektora instytutu określone są w art. 24 ustawy o instytutach badawczych.
- 2) Zasady odwołania dyrektora instytutu określone są w art. 26 tej ustawy.

III. Tryb wyznaczania osób wykonujących zadania dyrektora instytutu do czasu powołania na funkcję dyrektora instytutu osoby wyłonionej w konkursie

Zasady wyznaczania osoby pełniącej funkcję dyrektora instytutu określone są w art. 24 ust. 4 i art. 26 ust. 3 ustawy o instytutach badawczych.

IV. Standardy oceny wiedzy i kompetencji kandydatów w ramach przeprowadzanego konkursu

Standardy oceny wiedzy i kompetencji kandydatów w ramach przeprowadzanego konkursu na dyrektora instytutu określone są w art. 25 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania konkursu na stanowisko dyrektora instytutu badawczego.

V. Zasady i tryb sporządzania oceny okresowej dyrektora instytutu

- 1) Ocenę okresową dyrektora instytutu badawczego, dotyczącą pracy w danym roku kalendarzowym, sporządza właściwy członek kierownictwa resortu.
- 2) Ocenę okresową sporządza się, jeżeli w roku którego dotyczy ocena dyrektor instytutu lub osoba wyznaczona do pełnienia funkcji dyrektora instytutu pełnili funkcję przez okres co najmniej 6 miesięcy.
- 3) Ocena okresowa ma na celu, w szczególności, przekazanie dyrektorowi instytutu informacji na temat skuteczności, jakości i celowości podejmowanych przez niego działań, oczekiwań dotyczących efektów i jakości pracy oraz preferowanych kierunków rozwoju.
- 4) Ocenę okresową dyrektora instytutu sporządza się, w szczególności, w oparciu o informacje zawarte w rocznej ocenie jednostki oraz stanowisko dyrektora instytutu w sprawie rocznej oceny jednostki.
- 5) Ocenę okresową sporządza się na piśmie, w ciągu trzech miesięcy od zatwierdzenia przez właściwego członka kierownictwa resortu rocznej oceny jednostki.
- 6) Zatwierdzona roczna ocena jednostki jest przekazywana dyrektorowi instytutu w celu zajęcia przez niego stanowiska.
- 7) Dyrektor instytutu przedstawia na piśmie właściwemu członkowi kierownictwa resortu swoje stanowisko, w terminie miesiąca od dnia otrzymania rocznej oceny jednostki.
- 8) Ocena okresowa dyrektora instytutu badawczego może być:
 - a. pozytywna,
 - b. pozytywna z zastrzeżeniami,
 - c. negatywna.

Przyznanie konkretnej oceny należy uzasadnić na piśmie.

- 9) Ocenę okresową należy niezwłocznie przekazać dyrektorowi instytutu. Właściwy członek kierownictwa resortu może przeprowadzić rozmowę oceniającą w dyrektorem instytutu.

10) Kopię oceny okresowej umieszcza się w aktach osobowych dyrektora instytutu, znajdujących się w komórce właściwej do spraw kadr.

11) Proces sporządzania oceny okresowej koordynuje właściwa komórka organizacyjna.

VI. Współpraca w sytuacji sporów sądowych związanych ze stosunkiem pracy dyrektorów instytutów

W przypadku sporów sądowych związanych ze stosunkiem pracy dyrektora instytutu, gdy spór dotyczy czynności należących do właściwości Ministra Środowiska, właściwa komórka organizacyjna współpracuje z komórką właściwą do spraw kadr.

VII. Zasady współpracy przy tworzeniu aktów prawnych regulujących kwestie związane ze stosunkiem pracy dyrektorów instytutów

- 1) Komórka do spraw kadr przekazuje do właściwej komórki organizacyjnej informacje w zakresie potrzeb uregulowania lub zmian obowiązujących regulacji związanych ze stosunkiem pracy dyrektorów instytutów.
- 2) Projekty aktów prawnych, w których mają być regulowane kwestie związane ze stosunkiem pracy dyrektora instytutu, właściwa komórka organizacyjna przekazuje do komórki właściwej do spraw kadr w celu zaopiniowania.

VIII. Współpraca w zakresie oświadczeń lustracyjnych i majątkowych dyrektorów instytutów

- 1) Komórka właściwa do spraw kadr przedstawia właściwej komórce organizacyjnej informacje dotyczące obowiązków dyrektora instytutu wynikających z ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów /Dz. U. z 2007r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm./.
- 2) Komórka właściwa do spraw kadr koordynuje realizację obowiązków wynikających z tej ustawy.

IX. Zasady obiegu dokumentów kadrowych

- 1) Właściwa komórka organizacyjna ustala z właściwym członkiem kierownictwa resortu wszelkie kwestie związane ze stosunkiem pracy dyrektora instytutu lub osoby wyznaczonej do pełnienia funkcji dyrektora instytutu.
- 2) Właściwa komórka organizacyjna przekazuje do komórki właściwej do spraw kadr informacje niezbędne do przygotowania dokumentów kadrowych, w szczególności:
 - a. proponowaną datę m.in. powołania, odwołania, zmiany wynagrodzenia,
 - b. informację o okresie, na jaki ma być wyznaczona osoba do pełnienia funkcji dyrektora instytutu,
 - c. dane osobowe osoby, która ma być powołana na funkcję dyrektora instytutu lub osoby wyznaczonej do pełnienia funkcji dyrektora instytutu,
 - d. informację o wpływie proponowanych działań dotyczących zmiany wysokości wynagrodzenia lub przyznania nagrody na sytuację finansową instytutu.
- 3) Na podstawie przekazanych przez właściwą komórkę organizacyjną informacji komórka właściwa do spraw kadr przygotowuje dokumenty dotyczące stosunku pracy dyrektora instytutu lub osoby wyznaczonej do pełnienia funkcji dyrektora instytutu, w szczególności dotyczące:
 - a. ustalenia warunków wynagrodzenia,

- b. udzielenia urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego,
 - c. przyznania nagrody jubileuszowej,
 - d. przyznania nagrody rocznej,
 - e. powołania do pełnienia obowiązków jednego z zastępców dyrektora, w przypadku niepowołania dyrektora w wyniku konkursu lub odwołania dyrektora instytutu,
 - f. powołania dyrektora,
 - g. odwołania z funkcji dyrektora,
 - h. wygaśnięcia powołania,
 - i. mianowania osoby pełniącej funkcję dyrektora na stanowisko profesora,
 - j. zakazu prowadzenia działalności konkurencyjnej.
- 4) Przygotowane i paraflowane w komórce właściwej do spraw kadr dokumenty są przekazywane do właściwej komórki organizacyjnej w celu uzyskania akceptacji lub podpisu właściwego członka kierownictwa resortu.
- 5) Komórka właściwa do spraw kadr prowadzi akta osobowe oraz inną dokumentację kadrową dotyczącą dyrektora instytutu badawczego oraz osoby wyznaczonej do pełnienia funkcji dyrektora instytutu, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań związanych z nadzorem Ministra Środowiska. Dokumenty związane ze stosunkiem pracy dyrektora instytutu należy przekazywać do komórki właściwej do spraw kadr, w celu uzupełnienia dokumentacji kadrowej.
- 6) Komórka właściwa do spraw kadr współpracuje w zakresie spraw kadrowych dyrektora z komórką do spraw kadr we właściwym instytucie, w szczególności:
- a. przekazuje dokumenty niezbędne do ustalenia uprawnień pracowniczych dyrektora,
 - b. wnioskuję o przekazanie niezbędnych dokumentów i informacji kadrowych.
- 7) Właściwa komórka organizacyjna realizuje czynności związane, w szczególności, z:
- a. wyrażeniem zgody na przystąpienie do konkursu na okres kolejnych 4 lat osobie, która pełniła funkcję dyrektora przez dwa następujące po sobie okresy,
 - b. odmową powołania na funkcję dyrektora instytutu kandydata wskazanego przez komisję konkursową, jeżeli konkurs został przeprowadzony z naruszeniem prawa lub kandydat nie spełnia ustawowych kryteriów niezbędnych do objęcia stanowiska,
 - c. wskazaniem jednego przedstawiciela ministra nadzorującego wchodzącego w skład komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na funkcję dyrektora instytutu,
 - d. odwołaniem od uchwały komisji konkursowej o przedstawieniu Ministrowi Środowiska kandydata na funkcję dyrektora,
 - e. dodatkowym zatrudnieniem lub prowadzeniem działalności gospodarczej przez dyrektora instytutu.
- 8) Komórka właściwa do spraw kadr na wniosek właściwej komórki organizacyjnej lub członka kierownictwa Ministerstwa może przedstawić swoją opinię, w szczególności w zakresie:
- a. odmowy powołania na dyrektora instytutu kandydata wskazanego przez komisję konkursową, jeżeli konkurs został przeprowadzony z naruszeniem

- prawa lub kandydat nie spełnia ustawowych kryteriów niezbędnych do pełnienia funkcji,
- b. odwołania od uchwały komisji konkursowej o przedstawieniu Ministrowi Środowiska kandydata na dyrektora,
 - c. możliwości odwołania dyrektora instytutu,
 - d. dodatkowego zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej przez dyrektora instytutu,
 - e. innych kwestii związanych z prawem pracy.

3. Nadzór w obszarze finansowym

Zgodnie z art. 18 ust. 13 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych sprawozdanie finansowe instytutu zatwierdza minister nadzorujący instytut. W myśl art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości /Dz. U. 194, Nr 121, poz. 591/ kierownik jednostki zapewnia sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego i przedstawia je właściwym organom, zgodnie z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy. Art. 53 ust. 1 tejże ustawy stanowi, że roczne sprawozdanie finansowe jednostki, z zastrzeżeniem ust. 2b, podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający, nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego. Przed zatwierdzeniem roczne sprawozdanie finansowe jednostek, o których mowa w art. 64, podlega badaniu zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 7.

Stosownie do powyższych przepisów prawa Minister Środowiska, jako organ zatwierdzający, jest zobligowany do zatwierdzenia sprawozdania finansowego IOŚ-PIB, do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy (w drodze postanowienia – art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Zapewnienie terminowości i transparentności działania Ministra Środowiska wiąże się z koniecznością wyznaczenia na dzień 31 maja roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy, ostatecznego terminu przekazania Ministrowi Środowiska przez IOŚ-PIB sprawozdania finansowego wraz z uchwałą rady naukowej instytutu, którą przedmiotowe sprawozdanie przyjęto.

Przed zatwierdzeniem sprawozdanie podlega zaopiniowaniu pod względem merytorycznym przez Departament Ekonomiczny oraz pod względem formalno-prawnym przez Departament Prawny. Projekt zatwierdzenia sprawozdania finansowego IOŚ-PIB przygotowuje właściwa komórka organizacyjna (DOP).

4. Nadzór w obszarze pozafinansowym

Ze względu na fakt, że IOŚ-PIB jest jednostką, której finansowanie w znacznej mierze oparte jest na środkach pozabudżetowych, działania nadzorcze Ministra Środowiska w obszarze pozafinansowym powinny jednocześnie uwzględniać autonomię funkcjonowania Instytutu, jak również strategiczne kierunki działań i priorytety Ministra Środowiska, w szczególności w zakresie tworzenia i realizacji założeń polityki ekologicznej państwa.

Zasadny jest zatem udział przedstawicieli Ministerstwa Środowiska w pracach związanych z programowaniem działalności instytutu. W tym zakresie najlepszym rozwiązaniem jest

organizacja spotkań z przedstawicielami IOŚ-PIB oraz MŚ, podczas których wypracowany zostanie zakres współpracy i wsparcia merytorycznego w obszarach priorytetowych dla Ministra Środowiska.

Jako dobrą praktykę można przyjąć uczestnictwo przedstawicieli DOP w posiedzeniach Rady Naukowej IOŚ-PIB. Takie działanie pozwoli na bieżące monitorowanie funkcjonowania Instytutu oraz będzie stanowić dodatkowe źródło informacji, niezbędnych do przeprowadzenia okresowej oceny funkcjonowania IOŚ-PIB.

Należy również zaznaczyć, że IOŚ-PIB przekazuje Ministrowi Środowiska kopie zarządzeń Dyrektora IOŚ-PIB, których zakres i treść pozwalają na ocenę pracy Instytutu, jak również zapoznanie się z kierunkiem proponowanych działań.

Ponadto przedstawiciele Ministerstwa Środowiska mają możliwość uczestniczenia w odbiorach prac badawczych realizowanych w ramach działalności statutowej finansowanej z dotacji MNiSW. W przedmiotowym obszarze niezbędne jest wypracowanie lepszych standardów przepływu informacji na linii IOŚ-PIB – Ministerstwo Środowiska, tak aby przedstawiciele MŚ, zainteresowani udziałem w odbiorze konkretnych prac badawczych, mogli w tym odbiorze uczestniczyć. Rozwiązania proceduralne w kwestii usprawnienia współpracy pomiędzy IOŚ-PIB a MŚ w zakresie organizacji odbioru prac badawczych zostaną opracowane przez właściwą komórkę organizacyjną (DOP).

Jednocześnie proponuje się, aby IOŚ-PIB przysyłał do właściwej komórki organizacyjnej (DOP) półroczne (stan na dzień 30 czerwca) oraz roczne (stan na dzień 31 grudnia) zestawienia prac badawczych realizowanych w ramach działalności statutowej.

W przedmiotowym obszarze należy również uwzględnić kwestie dotyczące ewentualnych wniosków i skarg związanych z działalnością instytutu, które są kierowane do Ministra Środowiska. Powyższa dokumentacja może posłużyć jako dodatkowe źródło informacji przy sporządzaniu planu audytu w resorcie środowiska, jak również stanowić podstawę do podjęcia działań wynikających z treści przepisu art. 36 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych.

5. Nadzór w obszarze przestrzegania prawa

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o instytutach ministra nadzorującego instytut badawczy sprawuje nadzór nad zgodnością działań instytutu z przepisami prawa i statutem. Proponuje się aby nadzór w obszarze przestrzegania prawa został ograniczony do oceny zgodności dokumentów przekazywanych Ministrowi Środowiska w ramach ustawowych obowiązków z przepisami powszechnie obowiązującego prawa. W zależności od rodzaju przekazywanych dokumentów niezbędna może okazać się konieczność uzyskania opinii komórek organizacyjnych Ministerstwa Środowiska, w tym w szczególności departamentu prawnego i departamentu ekonomicznego. W przypadku, gdy analiza przekazanych dokumentów wykaże, że działalność instytutu mogła naruszać przepisy powszechnie obowiązującego prawa proponuje się skorzystać z prawa ministra nadzorującego do kontroli instytutu, wyrażonego treścią przepisu art. 36 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej /Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092/. Termin oraz zakres przeprowadzenia ewentualnej kontroli należy ustalić z Biurem Kontroli i Audytu Wewnętrznego w MŚ. Szczegółowej ocenie należy

poddać przede wszystkim dokumenty stanowiące podstawę oceny funkcjonowania IOŚ-PIB, o których mowa w pkt. 6 dokumentu pn. „Działania nadzorcze Ministra Środowiska wobec Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego”.

6. Okresowe oceny funkcjonowania jednostek podległych lub nadzorowanych

Departament Ochrony Powietrza nie widzi potrzeby dokonywania oceny funkcjonowania IOŚ-PIB częściej niż raz na rok. W celu ograniczenia zbędnych obciążeń administracyjnych zarówno dla Ministra Środowiska jak i dla IOŚ-PIB ocena funkcjonowania instytutu będzie przeprowadzana w IV kwartale roku kalendarzowego. Termin przeprowadzenia oceny będzie następował po terminie, w którym, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości zatwierdzeniu przez ministra nadzorującego podlega sprawozdanie finansowe instytutu (nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego tj. nie później niż do 31 czerwca roku następującego po roku bilansowym). Zasadność przyjętego trybu postępowania wiąże się z faktem, iż sprawozdanie finansowe jednostki zawiera szereg informacji pozwalających na dokonanie kompleksowej oceny jej działalności. Jednocześnie dokument ten musi zostać złożony we właściwym rejestrze sądowym (art. 69 ustawy o rachunkowości), co więcej zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy o instytutach badawczych roczne sprawozdanie finansowe oraz informacje o zarządzaniu składnikami mienia trwałego instytutu dyrektor podaje do informacji publicznej na stronie podmiotowej ministra nadzorującego w Biuletynie Informacji Publicznej, niezwłocznie po zatwierdzeniu sprawozdania przez tego ministra, stanowi zatem informację publiczną.

Ponadto należy zaznaczyć, że *ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (dalej uzfn) /Dz. U. z 2010r. Nr 96, poz. 615 z późn. zm./* określa zasady finansowania nauki ze środków finansowych ustalanych na ten cel w budżecie państwa. Zgodnie z art. 2 pkt. 9 lit. c tejże ustawy instytuty badawcze stanowią jednostki naukowe w rozumieniu ustawy tj. jednostki prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe. Zgodnie z art. 5 pkt 4 uzfn środki finansowe na naukę przeznacza się na działalność statutową jednostek naukowych. Art. 13 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że minister (MNiSW) przyznaje środki finansowe na działania określone w art. 5 pkt. 4-7 oraz pkt 9-11 i 13 w drodze decyzji, na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty, po zasięgnięciu opinii właściwego zespołu, o którym mowa w art. 52 ust. 1-3. W myśl art. 18 ust. 5 pkt. 3 wniosek o finansowanie działalności statutowej instytutu badawczego wymaga **zaopiniowania przez ministra nadzorującego instytut badawczy**. Przyznawanie i rozliczanie środków finansowych na działalność statutową określa *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 listopada 2010 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na naukę na finansowanie działalności statutowej (dalej rozporządzenie) /Dz. U. z 2010r. Nr 218 poz. 1438/*. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Minister właściwy do spraw nauki, przyznaje środki finansowe na działalność statutową na podstawie wniosku, którego wzór został określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Stosownie do treści § 2 ust. 2 rozporządzenia jednostka naukowa składa wniosek w terminie **do dnia 15 września** roku kalendarzowego poprzedzającego rok, na który ma być przyznana dotacja. /.../.

Stosownie do powyższych przepisów prawa, przeprowadzenie oceny działalności instytutu

w IV kwartale roku kalendarzowego pozwoli na uzyskanie kompleksowych informacji na temat funkcjonowania jednostki, szczególnie w obliczu faktu, że we wniosku o przyznanie środków finansowych na działalność statutową zawarte muszą być informacje na temat wykorzystania środków finansowych w roku poprzednim oraz kwestie dotyczące realizacji zadań i prac badawczych i rozwojowych prowadzonych na które przeznaczone zostały środki w roku poprzedzającym. Wszystkie powyższe informacje mogą stanowić dodatkowe źródło danych, przydatnych nie tylko na etapie opiniowania wniosków o przyznanie środków finansowych na działalność statutową IOŚ-PIB, lecz również oceny działalności instytutu.

Ze względu na specyficzny sposób finansowania funkcjonowania instytutów badawczych oraz szeroki zakres działalności merytorycznej IOŚ-PIB, DOP nie widzi konieczności opracowania planu działalności w formie przedstawionej w załączniku nr 2 do *Wytycznych w sprawie zasad i trybu sprawowania nadzoru przez komórki organizacyjne Ministerstwa Środowiska nad jednostkami organizacyjnymi podległymi lub nadzorowanymi przez Ministra Środowiska*, albowiem zdefiniowanie mierników określających stopień realizacji celu dla prac badawczych i rozwojowych, może być niemożliwe do unifikacji. Ponadto ze względu na fakt, że część prac prowadzonych w IOŚ-PIB ma charakter cykliczny lub jest realizowana w okresie kilkuletnim, ocena stopnia realizacji zdefiniowanych celów, tudzież odniesienie ich do dokumentów strategicznych, szczególnie w ujęciu rocznym może być nie tylko niemiarodajna, ale również niezwykle trudna do właściwej interpretacji.

Roczna ocena działalności jednostki zostanie przedstawiona właściwemu członkowi kierownictwa resortu najpóźniej do dnia 31 lipca roku kalendarzowego następującego po roku, którego ocena dotyczy.

7. Biuletyn Informacji Publicznej

Działania nadzorcze Ministra Środowiska określają w szczególności zakres informacji zamieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska oraz na stronie głównej BIP. Do tych informacji zalicza się:

- Nazwa jednostki podległej lub nadzorowanej z podaniem jej siedziby i podstawowych danych kontaktowych oraz wymienieniem osób sprawujących funkcje kierownicze w tej jednostce.
- Podstawa prawna na mocy której funkcjonuje jednostka podległa lub nadzorowana.
- Zakres nadzoru jaki nad jednostką podległą lub nadzorowaną sprawuje Minister Środowiska.
- Nazwa jednostki organizacyjnej Ministerstwa Środowiska odpowiedzialnej za sprawowanie nadzoru w imieniu Ministra Środowiska nad jednostkę albo jednostkami podległymi lub nadzorowanymi.
- Sprawozdania pokontrolne z kontroli przeprowadzonych przez Ministerstwo Środowiska w jednostce podległej lub nadzorowanej.
- Odnośnik do strony BIP jednostki podległej lub nadzorowanej.
- Informacja odnośnie jednostki podległej Ministrowi Środowiska umieszczona na stronie głównej BIP.

**Działania nadzorcze Ministra Środowiska
wobec Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami**

1. Informacje ogólne

Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji* (Dz. U. 2009 nr 130 poz. 1070) Minister Środowiska wyznaczył Instytut Ochrony Środowiska-Państwowy Instytut Badawczy na Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE).

Zgodnie z ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. *o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji* (Dz. U. 2009 nr 130 poz. 1070):

1. Minister właściwy do spraw środowiska sprawuje nadzór nad wykonywaniem zadań przez KOBiZE.
2. KOBiZE w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie z wykonania zadań za poprzedni rok kalendarzowy.
3. W przypadku gdy sprawozdanie jest niepełne lub budzi zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska może zażądać uzupełnienia sprawozdania lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym przez siebie terminie.
4. Jeżeli w wyznaczonym terminie KOBiZE nie uzupełni sprawozdania lub nie złoży żądanych wyjaśnień, a także gdy złożone sprawozdanie nadal budzi zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska może zlecić imiennie upoważnionym pracownikom obsługującego go urzędu przeprowadzenie kontroli w zakresie zadań wykonywanych przez KOBiZE.

2. Nadzór w obszarze personalnym

Mając na uwadze fakt, iż KOBiZE jest zakładem wyodrębnionym w Instytucie Ochrony Środowiska-Państwowym Instytucie Badawczym, Dyrektor Instytutu powołuje i odwołuje Kierownika KOBiZE.

3. Nadzór w obszarze finansowym

Zgodnie z art. 401c ust. 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska /Dz. U. Nr 122, poz. 695/ środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 7 ww. ustawy, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczają się na finansowanie zadań wykonywanych przez KOBiZE.

Zgodnie z Porozumieniem Nr 2/2013/Wn50/OA-PO-HE/D z dnia 7 stycznia 2013 r.,

KOBiZE co kwartał przedkłada do akceptacji ministra właściwego do spraw środowiska (MŚ) rozliczenie finansowe z realizacji zadań. Jeżeli dokumenty przedstawione przez KOBiZE budzą zastrzeżenia, MŚ (Nadzorujący) i NFOŚiGW (Finansujący) nie akceptują rozliczenia i wstrzymują zaliczkę na kolejny kwartał.

IOŚ-PIB zleca przeprowadzenie corocznego audytu finansowego z realizacji zadań przez KOBiZE. Opinia i raport z badania zostają przedłożone do MŚ i NFOŚiGW w terminie do dnia 31 maja roku następnego. Wyniki audytu mogą stanowić podstawę do sformułowania uwag i zaleceń przez MŚ i NFOŚiGW lub wszczęcia procedury kontrolnej.

4. Nadzór w obszarze pozafinansowym

KOBiZE w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie z wykonania zadań za poprzedni rok kalendarzowy.

5. Nadzór w obszarze przestrzegania prawa

Zgodnie z art. 43 ust. 7 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. *o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych* (Dz. U. Nr 122, poz. 695) KOBiZE wydaje opinie w formie postanowienia. Zgodnie z art. 17 ust 3 kpa organ nadzoru jest organem II instancji. Zatem MŚ mając nadzór nad KOBiZE jest jednocześnie organem odwoławczym w stosunku do postępowań prowadzonych przez KOBiZE.

6. Okresowe oceny funkcjonowania jednostek podległych lub nadzorowanych

Roczna ocena funkcjonowania KOBiZE, a dokładnie realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. *o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych* oraz ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji* będzie wykonywana na podstawie sprawozdania, które KOBiZE przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy.